

WCAG 2.2 onderzoek niveau AA

drentsparlement.nl

Opdrachtgever: Provincie Drenthe
Website: drentsparlement.nl
Rapportversie: 1.0
Tilburg, 30 april 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	8
Principe 1: Waarneembaar	12
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven	12
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media	14
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar	17
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar	21
Principe 2: Bedienbaar	28
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	28
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd	30
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	31
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	32
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	37
Principe 3: Begrijpelijk.....	40
Richtlijn 3.1: Leesbaar	40
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	41
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	43
Principe 4: Robuust.....	46
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	46
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek	50
Volledige steekproef.....	50

Inleiding

Op verzoek van Provincie Drenthe, aanbieder van de website drentsparlement.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.2, niveau AA. Dit onderzoek is gebaseerd op de Europese norm voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549.

Sinds 5 oktober 2023 is WCAG 2.2 de toegankelijkheidsnorm voor websites, apps en documenten. WCAG 2.2 is nog *geen* onderdeel van EN 301 549. Op dit moment is WCAG 2.1 (niveau A en AA) de wettelijke norm. Hierdoor hoeft op dit moment nog niet te worden voldaan aan de 6 nieuwe succescriteria die in WCAG 2.2 zijn toegevoegd. We adviseren om hieraan wel alvast te voldoen. Zo is de website beter toegankelijk en al klaar voor de wettelijke verplichting van WCAG 2.2. In WCAG 2.2 is succescriterium 4.1.1 vervallen. Hierdoor zijn er in WCAG 2.2 in totaal 5 succescriteria meer dan in WCAG 2.1.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.2 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.2 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, neem dan contact met ons op via technobility@cardan.com.

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Provincie Drenthe
Onderzochte websites:	drentsparlement.nl
Type onderzoek:	WCAG 2.2 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.0
Datum rapport:	30 april 2024
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Pieterneel de Jonge
Senior Consultant:	Sacha Bogaers

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op drentsparlement.nl (URI-basis)
- Niet de pagina's op provincie.drenthe.nl (andere URI-basis en stijlkenmerken)
- Niet de online kaarten en karteringsdiensten, tenzij ze bedoeld zijn voor navigatie (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de kantoorbestanden van vóór 23 september 2018, tenzij ze deel uitmaken van een administratief proces (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de live video's (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de audio- en videobestanden die vóór 23 september 2020 op het digitale kanaal zijn geplaatst (wettelijke uitzondering voor de overheid)
- Niet de inhoud van archieven (wettelijke uitzondering voor de overheid)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 17 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de [evaluatiemethode WCAG-EM](#). Deze methode is aanbevolen door [DigiToegankelijk \(Logius\)](#).

Toegepaste norm

WCAG 2.2, niveau A en AA (<https://www.w3.org/TR/WCAG22/>)

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie: www.w3.org/WAI/WCAG22/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulptechnologieën.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Google Chrome, versie 122 (primair)
- Mozilla Firefox, versie 123
- Microsoft Edge, versie 122
- Adobe Acrobat Pro DC
- PDF Accessibility Checker (PAC)
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox
- VoiceOver in combinatie met Apple Safari

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- SVG
- PDF
- DOM

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: Burgemeester Brokxlaan 32, 5041 SB Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website drentsparlement.nl is afgerond op 30 april 2024. De gebruikte norm is WCAG 2.2 niveau AA.

Op dit moment wordt nog niet voldaan aan alle succescriteria. Met behulp van de bevindingen en adviezen uit onze rapportage kunnen verbeteringen doorgevoerd worden.

Beoordeling WCAG 2.1: Voldoet niet

Op dit moment wordt voldaan aan 26 van de 50 succescriteria voor WCAG 2.1, niveau A en AA.

Beoordeling WCAG 2.2: Voldoet niet

Op dit moment wordt voldaan aan 30 van de 55 succescriteria voor WCAG 2.2, niveau A en AA.

Feedback van onderzoeker

Op een aantal punten is de website al goed toegankelijk. Zo is er geen informatie door middel van kleur gebruikt. Dit is belangrijk voor mensen die slechtziend of kleurenblind zijn. Die zullen bepaalde kleuren niet goed kunnen zien en dan de informatie kunnen missen. Dat is nu dus niet het geval. Ook is de taal van de pagina's van de website goed aangegeven. Hierdoor kan voorleessoftware de pagina op de juiste manier voorlezen. Daarnaast is er consistente navigatie en identificatie. Dit wil zeggen dat herhalende onderdelen, zoals het menu, op elke pagina in dezelfde volgorde staan en dezelfde naam hebben. Hierdoor zijn deze onderdelen snel te herkennen en terug te vinden.

Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Informatie die wordt overgebracht door presentatie kan niet overal door de software bepaald worden. Zo zijn niet alle koppen in de code opgemaakt als koppen en zijn opsommingen in de code niet altijd opgemaakt als lijsten. Dit is een probleem voor blinde mensen, want voorleessoftware kan deze informatie dan namelijk niet overbrengen. Daarnaast is de toetsenbordfocus niet overal zichtbaar. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren, bijvoorbeeld omdat zij een motorische beperking hebben. Zij moeten kunnen zien waar de toetsenbordfocus zich bevindt. Bovendien is het linkdoel niet overal te bepalen. Dit wil zeggen dat het niet duidelijk is waar de link naartoe gaat.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de internationale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.2, niveau A en AA. Volgens de Europese standaard EN 301 549 hoeft sommige inhoud van websites echter niet te voldoen aan deze toegankelijkheidsnorm. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's, oude video's en online kaarten. Hiervoor gelden verschillende uitzonderingen. Let erop dat hierin dus nog wel toegankelijkheidsproblemen kunnen bestaan die niet in dit rapport zijn beschreven. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk mogelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Mensen met een visuele beperking kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor mensen met een gehoorbeperking.

De onderdelen die onder een wettelijke uitzondering vallen, zijn in dit onderzoek niet (geheel)

onderzocht. In de scope wordt benoemd om welke onderdelen het gaat. Ga voor de volledige uitleg en meer informatie over de specifieke situaties naar <https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.2 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet niet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet niet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet niet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet niet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet niet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet niet

Bedienbaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet niet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet niet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet niet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet niet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.4.11	Focus niet bedekt (minimum)	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet
2.5.7	Sleepbewegingen	AA	Voldoet
2.5.8	Grootte van het aanwijsgebied (minimum)	AA	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet niet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.2.6	Consistente hulp	A	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet
3.3.7	Overbodige invoer	A	Voldoet
3.3.8	Toegankelijke authenticatie (minimum)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

Omdat WCAG 2.2 nog geen onderdeel is van de wettelijke norm (EN 301 549) hebben we de onderzoeksscores gesplitst in twee handige overzichten. Hierin zijn de resultaten per principe en per niveau weergegeven. In WCAG 2.2 is succescriterium 4.1.1 vervallen. Hierdoor zijn er in WCAG 2.2 in totaal 5 succescriteria meer dan in WCAG 2.1.

WCAG 2.1 niveau A + AA

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	5 / 9	4 / 11	9 / 20
Bedienbaar	7 / 14	1 / 3	8 / 17
Begrijpelijk	3 / 5	5 / 5	8 / 10
Robuust	1 / 2	0 / 1	1 / 3
Totaal	16 / 30	10 / 20	26 / 50

WCAG 2.2 niveau A + AA

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	5 / 9	4 / 11	9 / 20
Bedienbaar	7 / 14	3 / 6	10 / 20
Begrijpelijk	5 / 7	6 / 6	11 / 13
Robuust	0 / 1	0 / 1	0 / 2
Totaal	17 / 31	13 / 24	30 / 55

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om informatie die wordt overgebracht door niet-tekstuele content, toegankelijk te maken door middel van een tekstalternatief. Hulpsoftware maakt deze alternatieve teksten bijvoorbeeld hoorbaar via voorleessoftware of tastbaar via braille.

Op alle pagina's staat bovenin en onderin de pagina het logo van Provinciale Staten Drenthe. Dit is een informatieve afbeelding. Het tekstalternatief van deze afbeelding is nu "Logo Gemeente Drents Parlement, terug naar home". Dit klopt niet, want het is het logo van de Provinciale Staten van Drenthe. Bovendien klopt de aanduiding "gemeente" niet. Dit is ook een functionele afbeelding die als link werkt. In de alternatieve tekst moet dan ook het doel van de link terugkomen. Een goede alternatieve tekst zou dan kunnen zijn: "Logo Provinciale Staten Drenthe. Naar de homepage van Drents Parlement". Zie ook succescriteria 2.4.4 en 2.5.3. <https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat een afbeelding van een envelop. Deze afbeelding heeft het tekstalternatief "Volg mij op mail". Deze tekst werkt voor bijvoorbeeld sociale media, maar niet voor mail. Dit moet daarom aangepast worden naar bijvoorbeeld "Mail de statengriffie".

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staan foto's van medewerkers. Deze hebben steeds als tekstalternatief "profielfoto". Dit geeft niet duidelijk aan van wie de foto is. Het is hier wel relevant om te weten dat er foto's van deze medewerkers staan. Dit moet daarom aangevuld worden. Het advies is om dit via het alt-attribuut te doen en niet met een aria-label. Als het tekstalternatief aangevuld wordt, wordt de link naar de pagina over de medewerker wel heel lang, doordat de afbeelding onderdeel is van de link. Het advies zou zijn om de afbeelding uit de link te halen en eventueel het klikbare gebied van de link met CSS te vergroten.

Op verschillende pagina's staat bovenaan de pagina een headerafbeelding. Deze hebben geen

omschrijvende tekstalternatieven. Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/kalender/2024/05> is het tekstalternatief bijvoorbeeld "Header statenzaal", op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact> "VVD banner" en op pagina <https://www.drentsparlement.nl/actueel/> "BBB header 4". In dit geval kunnen deze tekstalternatieven het best leeg gelaten worden, omdat deze afbeeldingen vooral decoratief bedoeld zijn, maar als er voor gekozen wordt ze toch te omschrijven dan moet dit een goed beschrijvend tekstalternatief zijn.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG> staat onder de kop "Afscheid vertrekkende statenleden" een video. Aan het begin van de video ontbreekt de ondertiteling van de gesproken tekst "Kom ik bij agendapunt G. Het afscheid van". En vanaf ongeveer tijdstip 01:26:00 speelt de band "Same Old". De Engelse liedtekst wordt hier niet ondertiteld en dat is wel nodig. De ondertiteling moet alle gesproken teksten en belangrijke geluiden bevatten. Controleer dit voor de hele video.

niveau A**Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)**

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG> staat onder de kop "Afscheid vertrekkende statenleden" een video met visuele informatie. Aan het begin van de video komt de tekst "J. Klijnsma voorzitter" in beeld. Deze informatie is niet beschikbaar voor blinde en slechtziende mensen en dus moet hier een alternatief voor komen. Er is in deze video niet voldoende ruimte om nog een extra audiospoor toe te voegen met deze auditieve informatie (de zogenaamde audiodescriptie). Er moet daarom als oplossing een volledig uitgeschreven transcript worden aangeboden waar deze en alle andere belangrijke informatie uit de video in wordt beschreven. Aan succescriterium 1.2.5 wordt dan ook voldaan, omdat er in dit geval geen ruimte is voor audiodescriptie.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/drents_parlement_/ staat een video met visuele informatie. Bij de aftiteling verschijnt het e-mailadres statengriffie@drentsparlement.nl en het telefoonnummer 0592 – 36 55 19. Deze informatie is niet beschikbaar voor blinde en slechtziende mensen en dus moet hier een alternatief voor komen. Dit kan door deze informatie in het audiospoor op te nemen of een apart audiospoor toe te voegen met deze auditieve informatie (de zogenaamde audiodescriptie), er is in deze video voldoende ruimte hiervoor aanwezig. Ook mag voor dit succescriterium nog een volledig uitgeschreven transcript worden aangeboden waar deze en alle andere belangrijke informatie uit de video in wordt beschreven. Voor succescriterium 1.2.5 is dit laatste echter niet meer toegestaan als er voldoende ruimte is voor audiodescriptie, er moet dan audiodescriptie zijn om te voldoen aan niveau AA. Het is het beste om zowel een transcript als audiodescriptie aan te bieden. Een transcript kan voor meerdere mensen voordelen hebben. Voor sommige mensen kan informatie in een video te snel gaan, dan kan een transcript een goed alternatief zijn. Mensen die niet kunnen zien en niet kunnen horen, kunnen een transcript omzetten naar braille.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/drents_parlement_/ staat een video met visuele informatie. Deze informatie is niet beschikbaar voor blinde en slechtziende mensen en dus moet hier een alternatief voor komen. Dit kan door deze informatie in het audiospoor op te nemen of een apart audiospoor toe te voegen met deze auditieve informatie (de zogenaamde audiodescriptie). Er is in deze video voldoende ruimte hiervoor aanwezig in het standaard audiospoor. Voor dit succescriterium op niveau AA is een media-alternatief niet meer voldoende als oplossing, er moet audiodescriptie komen.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

X Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om informatie over en relaties tussen content duidelijk te maken voor alle gebruikers. Dit betekent onder andere dat visuele informatie ook op dezelfde of een gelijkwaardige manier in de code moet zijn weergegeven.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ staat een opsomming van genomen besluiten. Deze volledige opsomming is opgenomen in één p-element. Ofschoon er hier visueel geen opsommingstekens zijn gebruikt, is dit wel een lijst. Als er een rij waarden onder of bij elkaar staat zonder opsommingstekens, kan dit namelijk ook een lijst zijn. Gebruik het ul- en li-element om opsommingen op te maken. Het is eventueel ook mogelijk om de relatie binnen deze tekst op een andere manier over te brengen, bijvoorbeeld door koppen te gebruiken.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact> staan onder de kop "Contactgegevens" het e-mailadres, het telefoonnummer en het correspondentieadres. Deze staan nu in span-elementen en worden direct na elkaar voorgelezen, zonder spaties. Los dit bijvoorbeeld op door tussen deze gegevens een br-element toe te voegen.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/vergaderingen/> is de tekst "Als u op zoekt bent [...] van de zoekfunctie rechtsboven." volledig opgemaakt met het strong-element. Dat is niet de bedoeling. De elementen strong en em zijn bedoeld om één of enkele woorden de nadruk te geven, maar niet hele zinnen. Deze worden dan mogelijk ook met nadruk weergegeven door hulpsoftware. Gebruik bij voorkeur CSS om deze tekst vetgedrukt weer te geven. Als het een belangrijke mededeling betreft, kan deze beter vooraf worden gegaan door bijvoorbeeld de tekst "Let op". Deze tekst mag dan wel met het strong-element worden opgemaakt.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/motie_oliewinning_schoonebeek/ zijn een aantal kopteksten, waaronder "Overwegende dat:" en "Constaterende dat:" opgemaakt als alinea en vetgedrukt weergegeven met het strong-element. Kopteksten moeten als koppen (h1- tot en met h6-elementen) worden opgemaakt. De elementen strong en em zijn bedoeld om één of enkele woorden de nadruk te geven en niet om tekst vetgedrukt weer te geven. Deze worden dan mogelijk ook met nadruk weergegeven door hulpsoftware.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/motie_oliewinning_schoonebeek/ is de melding “Deze motie is aangenomen met [...]” onderaan in het contentgedeelte volledig opgemaakt met het strong-element. Dat is niet de bedoeling. Als een tekst een belangrijke melding bevat, kan deze beter worden vooraf gegaan door deze vooraf te laten gaan door bijvoorbeeld de tekst “Let op”. De tekst “Let op” mag dan wel met het strong-element worden opgemaakt.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact> is de tekst “Klik hier voor de contactgegevens van de medewerkers van de Statengriffie.” volledig opgemaakt met het strong-element. Dat is niet de bedoeling. Gebruik bij voorkeur CSS om tekst vetgedrukt weer te geven.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> staat bij de zoekresultaten een dl-element met daarbinnen onder andere het “Documenttype”. De structuur van deze definitielijst is niet correct. Deze bevat als ‘direct children’ div-elementen. Dat is niet toegestaan. Alleen de dt- en dd-elementen zijn toegestaan als ‘direct children’.

Het PDF-document “M 2024-9 .pdf” dat bereikbaar is via pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ is niet getagd. Dit wil zeggen dat er geen structuur is aangegeven in het bestand door middel van tags. Hulpsoftware (zoals een screenreader) kan hierdoor niet bepalen wat koppen, lijsten en dergelijke zijn en zal afbeeldingen negeren. Als het bestand correct getagd wordt, kan hulpsoftware beter de structuur en relaties bepalen. Bij koppen kan dan bijvoorbeeld worden voorgelezen dat dit koppen zijn. In veel gevallen kan dit probleem worden opgelost door het document vanuit het bronbestand (meestal in Word of InDesign) opnieuw te exporteren naar PDF, maar dan inclusief tags of labels. Omdat nu de tags ontbreken, kunnen andere succescriteria zoals 1.1.1 en 1.3.2 niet onderzocht worden. Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

In het PDF-document “Cie060324 2024-2 Geitenhouderij en Gezondheid COMPL.pdf” dat bereikbaar is via https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ doen zich de volgende problemen voor:

Op de titelpagina is alleen de koptekst “Statenstuk 2024-2” en de tekst “Vorbereidingsbesluit Geitenhouderij en Gezondheid” getagd. De overige content op de pagina waaronder de afbeelding met het logo van de Provincie Drenthe, de adresgegevens en de informatie onderaan de pagina zijn niet aanwezig in de code. Zorg ervoor dat de volledige pagina getagd is, zodat hulpsoftware deze kan voorlezen. Ook de koptekst “Beleidsbrief aan Provinciale Staten van Drenthe 2024-2-2” bovenaan een aantal pagina’s is niet getagd. En op pagina 5 is de koptekst “Ontwerpbesluit 2024-2” niet getagd.

Op pagina 2 en 3 zijn een aantal kopteksten niet opgemaakt als koppen. Het gaat om “Achtergrond” en “Wat is de stand van zaken nu?”. Dat is niet correct. Kopteksten moeten als koppen (H1- tot en met H6-tags) worden opgemaakt.

Op pagina 2 staat onder de kop “Inleiding” een geneste lijst die doorloopt op pagina 3. Deze is in de code niet opgemaakt als een geneste lijst en dat moet wel. De lijst-items met een letter bevatten namelijk lijst-items die starten met een zwart rondje. Deze dienen dan ook genest te worden weergegeven in de code. Het is in dit geval ook mogelijk om de teksten als “a. Algemeen” op te maken als koppen om de relatie binnen de tekst aan te geven.

Op pagina 3 staat de koptekst “2. Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven”. Deze is opgemaakt als een alinea met de P-tag. Dat is niet de bedoeling. Maak hier een echte kop van.

Op pagina 3 staat de koptekst “2. Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven”. Daaronder staat een opsomming van twee items, startend met een datum. Dit is een lijst en dient in de code ook als lijst te worden opgemaakt.

Op pagina 3 en 4 zijn de kopteksten startend met 1.1, 1.2 en 1.3 niet opgemaakt als koppen. Dat is niet correct. Maak hier echte koppen van.

In dit document zijn verder voor alle koppen die wel zijn opgemaakt als koppen H1-koppen gebruikt. Hoewel dit niet afgekeurd kan worden binnen de onderzochte succescriteria van de WCAG, is dit geen logische kopstructuur. In een PDF-document mogen wel meerdere H1-koppen voorkomen, maar dat geldt dan vooral als er bijvoorbeeld meerdere hoofdstukken zijn. In dit geval worden er in sommige gevallen meerdere H1-koppen gebruikt op één pagina. Bovendien is de tekst "Statenstuk 2024-2" op pagina 1 een H3-kop, terwijl die tekst wel iets zegt over het gehele document.

Het volgende wordt niet afgekeurd, maar kan wel beter:

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG> staan onder de kop “Hoofdvergadering” een aantal linkteksten met alleen hoofdletters, bijvoorbeeld “OPENING”. De letters in deze links worden door hulpsoftware afzonderlijke voorgelezen. Los dit op door de linktekst te plaatsen met ‘normale’ tekst en deze met CSS op te maken als hoofdletters.

Het volgende wordt niet afgekeurd, maar kan wel beter:

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat het overzicht van leden in een ol-element. Omdat hier geen sprake is van een bepaalde volgorde is het beter om hier geen geordende lijst, maar een ongeordende lijst (ul-element) te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.4: Weergavestand**

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input**

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaarschuwing op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaarschuwing te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA

Succescriterium 1.4.3: Contrast

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Bovenaan het scherm staat de link "Menu". Deze witte tekst contrasteert niet overal voldoende

met de achtergrondfoto. Zorg ervoor dat dit contrast overal minimaal 4,5:1 is. Ook bij hover en focus is dit te laag.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Bovenaan het scherm staat de link “gebruikers profiel”. Wanneer de link wordt geactiveerd opent er een venster. De witte linktekst “Inloggen” contrasteert onvoldoende met de oranje achtergrond. Het contrastverschil moet minimaal 4,5:1 zijn, maar is slechts 3,3:1.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> contrasteert de oranje tab “Alles” onvoldoende met de witte achtergrond. Het contrast is 3,3:1. Ook de oranje tekst van de knoppen “Bekijk meer” en “Bekijk minder” is slechts 3,3:1. En ook de oranje tekst “Vorige” en “Volgende” van de knoppen onderaan de pagina is slechts 3,3:1. Dit moet in alle gevallen 4,5:1 zijn.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/kalender/2024/05> staan in de kalender en onder de kop “Activiteiten in mei 2024” oranje blokjes met witte teksten, bijvoorbeeld “9:30 Statencommissie”. Het contrastverschil moet minimaal 4,5:1 zijn, maar is slechts 3,3:1. En het contrast van de huidige datum (grijze tekst op oranje achtergrond) is slechts 1,5:1. Dit doet zich ook voor bij de kalender op pagina <https://www.drentsparlement.nl/>.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/actueel/> contrasteren de lichtgrijze niet-actieve links met de jaartallen onvoldoende met de witte achtergrond. Het contrast tussen beiden is 2,3:1. En bij de actieve oranje link “2024” is het contrastverschil 3,3:1. Dit moet in beide gevallen moet minimaal 4,5:1 zijn. Hetzelfde doet zich voor bij een aantal van de maanden en bij de getallen achter de maanden, die er direct onder staan.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/actueel/> staan onderaan de knoppen “Vorige” en “Volgende”. Het contrast van de witte teksten op de oranje achtergrond is met 3,3:1 te laag en moet minimaal 4,5:1 zijn. Ook op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten-PS/Komende-vergaderingen/> doet zich bij de link met de oranje tekst “Terug naar overzicht” hetzelfde contrastprobleem voor.

Er zijn veel problemen met deze kleurencombinatie. Deze worden verder niet meer benoemd.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

In het zoeken-invoerveld bovenaan elke pagina staat de placeholder tekst “Uw zoekterm”. Het contrast tussen de grijze tekst en de donkere achtergrond is 2,8:1. Dit wordt niet afgekeurd, omdat het icoon van een loep als alternatief wordt gezien. Toch is het advies om er wel voor te zorgen dat deze tekst voor iedereen goed leesbaar is.

<https://www.drentsparlement.nl/>

niveau AA

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als de website wordt bekeken bij een breedte van 1280 pixels en als ingezoomd wordt tot 200%, is niet alle content of functionaliteit meer beschikbaar.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> zijn de overzichten met "Documenttype", "Vergaderingen" enzovoorts niet meer aanwezig bij de zoekresultaten. Dat is verlies van informatie en functionaliteit.

niveau AA**Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst**

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.10: Reflow**

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als de website wordt bekeken bij een resolutie van 320 bij 256 pixels of een resolutie van 1280 bij 1024 pixels en 400% zoom, mag geen content verloren gaan en mag niet horizontaal gescrollt worden om content te kunnen lezen. Dit is van belang voor slechtzienden die het beeld ingezoomd bekijken. Het kost hen namelijk extra inspanning als ze bij elke regel heen en weer moeten scrollen. Wanneer bij een scherm breedte van 1280 pixels wordt ingezoomd tot 400% dan

treden een aantal problemen op.

De link “gebruikers profiel” bovenin elke pagina is aan de rechterkant buiten beeld verdwenen. Dit is verlies van informatie en functionaliteit.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/> zijn de blokken met tekst en een link bij de banner niet meer aanwezig, bijvoorbeeld het blok “Hoe oefen ik invloed uit? Invloed”. Dat is verlies van informatie en content.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/over_deze_site/toegankelijkheid verdwijnen een aantal (delen van) kopteksten, waaronder “Toegankelijkheid” en “Contentmanagementsysteem” rechts gedeeltelijk uit beeld. Er kan wel horizontaal gescrold worden om ze alsnog in beeld te krijgen, maar dat is bij dit succescriterium niet meer toegestaan. Dit is verlies van informatie. Eenzelfde probleem doet zich voor op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statencommissie/2024/17-april/09:30/alle-documenten> met de tekst “Statencommissie,”.

Onderaan pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statencommissie/2024/17-april/09:30/alle-documenten> valt de linktekst “Documentbundel” deels onder de ernaast staande link. Los dit op door het woord af te breken met CSS.

niveau AA

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Niet-tekstuele elementen hebben voldoende contrast nodig. Met name voor slechtziende gebruikers is dit belangrijk, om de verschillende elementen op een webpagina goed van elkaar te kunnen onderscheiden en te kunnen gebruiken.

In de footer staan de social-medialink “X”. Wanneer daar overheen gehovered wordt is het contrast tussen de blauwe achtergrond en het witte icoon niet meer voldoende. Dit is dan 1,9:1, maar moet minimaal 3,0:1 zijn. Bij de andere social-medialinks gaat dat wel goed.

<https://www.drentsparlement.nl/>

In het uitklapbare menu staat achter een aantal menu-items een link om het erbij horende

submenu te openen. Deze links worden weergegeven door een rondje met daarin het plusteken (+). Als dit icoon hover of focus krijgt, verandert de achtergrondkleur naar blauw. Het contrast met het plusteken is dan 2,1:1. Dat is niet voldoende en moet minimaal 3,0:1 zijn.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/> staan links en rechts van de carrousel de links "Vorige" en "Volgende". En onder de carrousel staan de links "Ga naar slide 0", "Ga naar slide 1" enzovoorts. De witte gestippelde focusindicator op deze links is niet altijd goed zichtbaar, doordat het contrast ervan te laag is. Dit is afhankelijk van welke slide er achter staat. Het verschil moet minimaal overal 3,0:1 zijn.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat een tablist. De randen van de tabs zijn lichtgrijs als ze actief zijn. Hierdoor is het slecht zichtbaar welke tab en welk tabpaneel actief is. Het contrast van de lichtgrijze randen met de witte achtergrond is hier 1,5:1. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn. Hetzelfde doet zich voor op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> met de tabs "Alles" en "Document" in de tablist.

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> over de links in de lijst met Provinciale Staten en de Politieke partijen wordt gehovered is het contrastverschil tussen de oranje tekst en de witte achtergrond 3,3:1. Dit is te laag en moet minimaal 4,5:1 zijn.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> staat boven de zoekresultaten de knop "Al deze woorden". Als de onderliggende content opengeklapt is staat er voor de gekozen optie een groen vinkje. Het contrast van het vinkje ten opzichte van de witte achtergrond is met 2,4:1 te laag. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn.

niveau AA

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De stijlkenmerken zoals in dit succescriterium zijn beschreven, zijn van belang voor bijvoorbeeld

mensen met dyslexie. Zij kunnen hiermee de tekst beter lezen. Het toepassen van deze stijlkenmerken mag echter niet leiden tot verlies van content of functionaliteit.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staan onder het tabblad "Leden" een aantal blokken met informatie over leden. De teksten onder de foto's lopen bij een aantal blokken door elkaar heen, bijvoorbeeld bij Lisa, Daan en Emma.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> zijn de labels van de keuzelijsten "Al deze woorden" en "Datum aflopend" bovenin het contentgedeelte niet meer volledig zichtbaar. Deze zijn ingekort met de CSS-eigenschap `text-overflow: ellipsis;`. Dat is niet de bedoeling. Deze dienen volledig zichtbaar te blijven.

niveau AA

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het plotseling verschijnen en verdwijnen van extra content door de positie van de toetsenbordfocus of de muisaanwijzer leidt vaak tot toegankelijkheidsproblemen. Slechtziende mensen die de content flink vergroten om deze beter te bekijken kunnen moeilijkheden ervaren wanneer de content niet in het scherm past. Daarnaast hebben mensen met een visuele of cognitieve beperking voldoende tijd nodig om extra content bij een hover of focus te bekijken. Daartoe moet deze content gesloten kunnen worden zonder de focus of muisaanwijzer te verplaatsen, aanwijsbaar zijn zonder dat de content verdwijnt en blijven aanhouden, totdat de focus wordt verwijderd of de muisaanwijzer wordt verplaatst.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat onder de kop "Statengriffie" een icoontje met een witte envelop op een zwarte achtergrond. Als er over dit icoontje wordt gegaan met de muisaanwijzer of als de focus erop komt, dan valt de content die geopend wordt deels over de eronder staande alinea heen. Deze content die onder focus of hover verschijnt, moet volgens dit succescriterium aan drie voorwaarden voldoen. Het voldoet nu alleen aan de voorwaarden 'Aanhouden'. De content voldoet niet aan de voorwaarde 'Sluiten', want er is geen manier om deze extra content te verbergen zonder de muisaanwijzer of toetsenbordfocus te verplaatsen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met de Escape-toets. De content voldoet bij hover

ook niet aan de voorwaarde 'Aanwijsbaar', want de gebruiker kan niet met de aanwijzer over de deze content bewegen zonder dat deze verdwijnt.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen**

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/drents_parlement_/ staat een video. In deze videospeler is het mogelijk om sneltoetsen van één karakter te gebruiken voor de bediening. Iemand kan bijvoorbeeld de letter K gebruiken om de video te pauzeren en weer te starten of de letter M om het geluid te dempen en weer aan te zetten. Ook andere sneltoetsen kunnen actief zijn. Het probleem is hier dat deze sneltoetsen ook actief zijn als de toetsenbordfocus op een ander element binnen de video staat. Dit kan problemen opleveren voor mensen die met spraakbediening werken en waarbij deze letters kunnen voorkomen in de woorden die uitgesproken worden. Ook kan dit problemen opleveren voor mensen die per ongeluk een toets op het toetsenbord indrukken. Bij deze YouTube-videospeler kan dit opgelost worden door de parameter `disablekb=1` toe te voegen aan de URI van de video in de HTML-code. De bediening met deze toetsen wordt dan uitgeschakeld, maar het is dan nog wel mogelijk om de video te bedienen met het toetsenbord. Zie ook de Engelstalige pagina https://developers.google.com/youtube/player_parameters#disablekb.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/> staat bovenin een carrousel, die automatisch gestart wordt bij het laden van de pagina. Dit is bewegende content en moet daarom gepauzeerd, gestopt of verborgen kunnen worden. Er is wel een link, maar deze is nauwelijks zichtbaar en kan daardoor makkelijk gemist worden. Deze bewegende content kan hinderlijk zijn voor mensen met een cognitieve beperking. Zij kunnen moeite hebben met het lezen van de andere content op de pagina als er bewegend beeld is.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om alle toetsenbordgebruikers de mogelijkheid te geven om efficiënt door webpagina's te navigeren. Dit geldt niet alleen voor gebruikers die blind of slechtziend zijn, maar ook voor toetsenbordgebruikers die wél kunnen zien.

Op alle pagina's is een skiplink aanwezig om de sitenavigatie over te slaan. De link dient alle herhalende content over te slaan, maar komt na activeren op de link "Content overslaan". Deze link komt op elke pagina terug en is dus ook herhalende content. Deze dient dus ook overgeslagen te worden. Gebruikelijk is om meerdere skiplinks direct na elkaar te plaatsen, waarbij de skiplink naar de content altijd de eerste link dient te zijn. Ook kan de linktekst van de skiplink beter gewijzigd worden in bijvoorbeeld "Direct naar inhoud". Dat is duidelijker.

<https://www.drentsparlement.nl/>

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Dit succescriterium is ervoor bedoeld om te kunnen achterhalen op welke pagina de gebruiker zich bevindt. De paginatitel wordt onder andere getoond in de titelbalk van de browser en kan door middel van hulpsoftware opgevraagd worden. Belangrijk hiervoor is dat de paginatitel het onderwerp of doel beschrijft én uniek is.

Voor PDF-documenten geldt dat zij een goede titel in de bestandseigenschappen nodig hebben en dat deze documenttitel wordt getoond in plaats van de bestandsnaam. Het PDF-bestand "Cie060324 2024-2 Geitenhouderij en Gezondheid COMPL.pdf" dat bereikbaar is via pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ voldoet niet aan beide voorwaarden. Dit kan worden aangepast in de bestandseigenschappen

van de PDF of het bronbestand.

Ook het PDF-document "M 2024-9 .pdf" dat bereikbaar is via pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ mist een paginatitel. Los dit op dezelfde manier op als hierboven beschreven.

niveau A

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Als het mobiele menu wordt geopend met de knop "Uitgebreid menu uitklappen", blijft de focus op de knop staan, waarmee het geopend werd. Pas na vier keer tabben komt de focus binnen het dialoogvenster op de link "Terug naar home". Als vervolgens verder wordt getabd komt de focus na het laatste menu-item ook weer in het achterliggende scherm. Dit is geen logische volgorde. Na het activeren van de knop "Uitgebreid menu uitklappen" dient de focus direct op of binnen het dialoogvenster te komen. Ook mag de focus niet in het achterliggende scherm komen. Bovendien moet de focus na het sluiten van het dialoogvenster weer op een logische plek landen (op de knop die het dialoogvenster opent).

<https://www.drentsparlement.nl/>

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom doet zich het volgende voor. Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> zijn de zoekfilters verborgen achter een knop "Filters". Wanneer de knop geactiveerd wordt opent er een venster met zoekfilters. De focus komt hier eerst op het achterliggende scherm, maar moet direct op of in het venster met de zoekfilters komen.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat een tablist. De aria-attributen in deze tablist zijn correct toegepast. Complimenten daarvoor. Wat echter nog niet goed gaat, is de toetsenbordbediening waardoor de focusvolgorde niet correct en logisch is. Zorg ervoor dat om tussen de tabs te navigeren de pijltjestoetsen rechts en links worden gebruikt. En zodra een tab geactiveerd is dient bij tabben de focus naar het erbij horende tabpanel te gaan. Dat gaat nu nog niet goed, want de focus gaat dan naar een volgend tabblad. Bekijk pagina <https://www.w3.org/WAI/ARIA/apg/patterns/tabs/examples/tabs-manual/> voor mee informatie over het implementeren van een WAI-ARIA tablist.

niveau A**Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Voor gebruikers met een beperking is het nodig dat het doel van elke link duidelijk is. Zij kunnen bijvoorbeeld door middel van het volgen van links door een webpagina navigeren of via hulpsoftware een lijst met alle links op een pagina opvragen.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/> staan een aantal blokken met onderaan de link "Lees meer". Dit beschrijft niet het linkdoel. Het linkdoel wordt bepaald door de linktekst en de linkcontext. Links kunnen maar op enkele manieren context krijgen van andere content. Een link die onder een kop of andere tekst staat heeft niet automatisch context met de bovenstaande content. Het gevolg is dat het doel van deze link alleen uit de linktekst moet worden gehaald en dat is nu niet duidelijk.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat voorafgaand aan de lijst met de links naar de Provinciale Staten en de Politieke partijen een visueel verborgen link met de linktekst "Onderliggende onderwerpen overslaan". Deze wordt pas zichtbaar als de toetsenbordfocus erop komt. Deze linktekst is niet erg duidelijk. Maak hier bijvoorbeeld van "sla de lijst met politieke partijen over". Zorg er ook voor dat deze linktekst in beeld is, zodat mensen die wel kunnen zien, maar afhankelijk zijn van het toetsenbord deze lijst ook kunnen overslaan.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/> staan links en rechts van de carrousel de links "Vorige" en "Volgende". Deze links beschrijven onvoldoende het doel. Vul dit daarom aan tot bijvoorbeeld "Vorige slide" en "Volgende slide".

Op alle pagina's staat bovenin en onderin de pagina het logo van Provinciale Staten Drenthe. De alternatieve tekst voor de afbeelding fungeert ook als linktekst, maar is hier niet voldoende duidelijk. Hierdoor is het doel van deze link niet duidelijk. Bij succescriterium 1.1.1 staat uitleg wat een goede alternatieve tekst is die ook een goede linktekst geeft.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/actueel/> staan onderaan de links "Vorige" en "Volgende". Het is niet duidelijk wat het doel van deze links is. Voorzie deze van een duidelijke beschrijving van het doel ervan.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/kalender/2024/05> staan een tweetal kalenders (een grote en een kleine) die niet toegankelijk hoeven te zijn omdat er een alternatief voor deze kalenders aanwezig is. Eronder staat namelijk een overzicht van de activiteiten in die maand. Een tip is om een verborgen link net boven de kalenders aan te bieden waarmee deze kunnen worden overgeslagen. De linktekst kan dan iets zijn als "Sla kalenders over en ga naar de lijst met

alle activiteiten". Doe dit ook voor de kalender op <https://www.drentsparlement.nl/>.

niveau AA

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is om gebruikers te helpen begrijpen welke informatie webpagina's bevatten en hoe die informatie is gestructureerd. Als koppen duidelijk en voldoende beschrijvend zijn, kunnen gebruikers gemakkelijker de gezochte informatie vinden en kunnen ze de relaties tussen verschillende onderdelen van de content beter begrijpen. Beschrijvende (tekst)labels helpen gebruikers om specifieke componenten binnen de content te identificeren.

Op pagina https://www.drentsparlement.nl/drents_parlement_/ staat een video in een iframe-element. Het title-attribuut op de iframe geeft alleen het type content aan, namelijk "Video op Youtube". Deze dient daarnaast ook een beschrijving te geven van de inhoud van de video. Dat ontbreekt nu. Voeg dat alsnog toe.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG> staat een video. De knop om de video af te spelen heeft als naam "Play video". Behalve dat dit in het Engels is, is dit ook geen duidelijke naam. Maak hier bijvoorbeeld van "Start video Afscheid vertrekkende statenleden".

niveau AA

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het is belangrijk dat de focusindicator altijd zichtbaar is op alle interactieve onderdelen op een webpagina, zoals links en knoppen. Dit is nodig voor mensen die het toetsenbord gebruiken en die wel kunnen zien, bijvoorbeeld mensen met een motorische beperking.

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Hulp bij zoeken" wordt geactiveerd dan opent er een dialoogvenster. In dit venster staat een knop zonder naam. Als daar de toetsenbordfocus op komt is dat niet zichtbaar. Zorg ervoor dat bezoekers die met het toetsenbord navigeren weten welk element de focus heeft door een duidelijke focusindicator toe te voegen.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/actueel/> de focus op één van de links met de jaartallen bovenin komt, dan is de focus zichtbaar totdat de muis verplaatst wordt. Hoewel dit niet afgekeurd kan worden, is het niet gangbaar dat de focus verdwijnt bij een muisbeweging. Het is beter om de indicator van de toetsenbordfocus te laten staan.

niveau AA

Succescriterium 2.4.11: Focus niet bedekt (minimum)

Wanneer een component van de gebruikersinterface de toetsenbordfocus krijgt, wordt die component niet volledig bedekt door de content die door de auteur is gecreëerd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom doet zich het volgende voor. Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> zijn de zoekfilters verborgen achter een knop "Filters". Wanneer de knop geactiveerd wordt opent er een venster met zoekfilters. De focus komt hier eerst op het achterliggende scherm. Hierdoor is de focus op de er onderliggende actieve elementen niet zichtbaar. En dat moet wel.

Als het mobiele menu wordt geopend met de knop "Uitgebreid menu uitklappen" dan kan de focus op het achterliggende scherm komen. Op de interactieve elementen die dan achter het mobiele menu vallen is de focus niet zichtbaar, doordat deze bedekt zijn.

<https://www.drentsparlement.nl/>

WCAG 2.2

Succescriterium 2.4.11 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

✗ Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Dit succescriterium is bedoeld om spraakbediening mogelijk te maken. Belangrijk hierbij is dat

de visueel zichtbare tekst onderdeel is van de toegankelijkheidsnaam van het element. Mensen die spraakbedieningssoftware gebruiken kunnen dan de zichtbare tekst inspreken om een element te bedienen.

Op alle pagina's staat bovenin en onderin de pagina het logo van Provinciale Staten Drenthe. De alternatieve tekst van een afbeelding die gebruikt wordt als link (toegankelijkheidsnaam), dient de tekst van de afbeelding te bevatten. Dit succescriterium is bedoeld om spraakbediening mogelijk te maken. Belangrijk hierbij is dat de visueel zichtbare tekst onderdeel is van de toegankelijkheidsnaam van het element. Mensen die spraakbedieningssoftware gebruiken kunnen dan de zichtbare tekst inspreken om een element te bedienen. Gebruik hiervoor de alternatieve tekst zoals die is voorgesteld in succescriterium 1.1.1.

<https://www.drentsparlement.nl/>

niveau A

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA

Succescriterium 2.5.7: Sleepbewegingen

Alle functionaliteit die voor de bediening gebruik maakt van een sleepbeweging kan worden bereikt door een enkele aanwijzer zonder slepen, tenzij slepen essentieel is of de functionaliteit wordt bepaald door de user-agent en niet wordt aangepast door de auteur.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 2.5.7 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

niveau AA**Succescriterium 2.5.8: Grootte van het aanwijsgebied (minimum)**

De grootte van het aanwijsgebied voor aanwijzerinvoer is ten minste 24 bij 24 CSS-pixels, behalve in de volgende gevallen:

- **Afstand:** Te kleine aanwijsgebieden (minder dan 24 bij 24 CSS-pixels) zijn gepositioneerd zodat als een cirkel met een diameter van 24 CSS-pixels wordt gecentreerd op het begrenzingskader van elk aanwijsgebied, de cirkels geen ander aanwijsgebied of de cirkel voor een ander te klein aanwijsgebied overlappen;
- **Gelijkwaardig:** De functie kan worden bereikt via een ander bedieningselement op dezelfde pagina dat aan dit criterium voldoet;
- **Inline:** Het aanwijsgebied bevindt zich in een zin of de grootte ervan wordt op een andere manier beperkt door de regelhoogte van tekst die geen deel uitmaakt van het aanwijsgebied;
- **Bepaald door user-agent:** De grootte van het aanwijsgebied wordt bepaald door de user-agent en wordt niet aangepast door de auteur;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van het aanwijsgebied is essentieel of is wettelijk vereist voor de betreffende informatie.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 2.5.8 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

Het is belangrijk dat de taal van een pagina juist gedefinieerd wordt. Hulpsoftware moet weten in welke taal deze de informatie moet doorgeven aan een gebruiker. Als een Nederlandse spraakmodule een Engelse pagina voorleest zal deze een Nederlandse uitspraak aanhouden, wat voor verwarring en onbegrip gaat zorgen. Het is daarom dat iedere pagina in de HTML het lang="XXX" attribuut opgenomen moet hebben. Hier moet de taal worden aangegeven.

Het PDF-document "M 2024-9 .pdf" dat bereikbaar is via pagina https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement_vergadering_3_april_2024/ heeft geen taal ingesteld staan en dat is wel nodig. Dit kan worden aangepast in de documenteigenschappen. De taal moet ingesteld worden op Nederlands.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 3.2.6: Consistente hulp**

Als een webpagina een van de volgende hulpmechanismes bevat, en die mechanismes op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's worden herhaald, dan komen ze in dezelfde relatieve volgorde voor ten opzichte van andere paginacontent, tenzij een wijziging wordt geïnitieerd door de gebruiker:

- Menselijke contactgegevens;
- Menselijk contactmechanisme;
- Zelfhulpoptie;
- Een volledig geautomatiseerd contactmechanisme.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.2.6 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is dat, als de input van de gebruiker nodig is, er een label of instructie staat. Dit gaat om de tekst op knoppen en om de tekst bij invoervelden, zodat het voor de gebruiker duidelijk is wat de knop doet of wat hij in dat veld moet invullen. Dit helpt alle gebruikers om fouten te voorkomen. Voor mensen met een beperking is dit nog belangrijker, omdat het voor hen veel tijd kan kosten om fouten te corrigeren.

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat onder het tabblad "Activiteiten een keuzelijst, met het label "Toon". De optie "Alle activiteiten" is niet volledig zichtbaar en dat moet wel. Zorg ervoor dat alle opties in de keuzelijst volledig zichtbaar zijn.

niveau AA

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A**Succescriterium 3.3.7: Overbodige invoer**

Informatie die eerder is ingevoerd door of aangeboden aan de gebruiker en opnieuw moet worden ingevoerd tijdens hetzelfde proces, is ofwel:

- automatisch ingevuld, of
- beschikbaar voor de gebruiker om te selecteren.

Behalve wanneer:

- opnieuw invoeren van de informatie essentieel is,
- de informatie nodig is om de security van de content te waarborgen, of
- eerder ingevoerde informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.3.7 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

niveau AA**Succescriterium 3.3.8: Toegankelijke authenticatie (minimum)**

Een cognitieve functietest (zoals het onthouden van een wachtwoord of het oplossen van een puzzel) is bij geen enkele stap van een authenticatie proces verplicht, tenzij die stap ten minste een van de volgende opties biedt:

Alternatief

Een andere authenticatiemethode die niet afhankelijk is van een cognitieve functietest.

Mechanisme

Er is een mechanisme beschikbaar om de gebruiker te helpen bij het voltooien van de cognitieve functietest.

Objectherkenning

De cognitieve functietest is gericht op het herkennen van objecten.

Persoonlijke content

De cognitieve functietest is gericht op het identificeren van niet-tekstuele content die de gebruiker aan de website heeft verstrekt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

WCAG 2.2

Succescriterium 3.3.8 is onderdeel van WCAG 2.2. Dit succescriterium is geen *wettelijke* norm voor websites en apps van de overheid. We adviseren om wel alvast aan de vereisten van dit succescriterium te voldoen.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

WCAG 2.2

Succescriterium 4.1.1 is vervallen in WCAG 2.2. Dit succescriterium is daarom niet onderzocht. Voor WCAG 2.1 wordt automatisch voldaan aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is dat software de juiste naam, rol en waarde of status van interactieve componenten kan bepalen.

Op het nav-element met het zichtbare hoofdmenu staat het attribuut `aria-hidden`. De interactieve elementen binnen het menu zijn echter nog steeds focusbaar. Dat is niet toegestaan. Elementen met `aria-hidden` mogen niet focusbaar zijn en geen focusbare elementen bevatten.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Als het mobiele menu wordt geopend opent dit in een lightbox. Deze is niet correct opgemaakt als dialoogvenster en mist een naam. Voorzie deze van een beschrijvende naam, door bijvoorbeeld gebruik te maken van het attribuut `aria-label`. Gebruik verder bijvoorbeeld het attribuut `role="dialog"` op het dialoogvenster. Ook dient het attribuut `aria-expanded` op het dialoogvenster verwijderd te worden. Dat heeft hier geen functie.

<https://www.drentsparlement.nl/>

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/kalender/2024/05> staat een 'kleine' kalender met daarop het attribuut `aria-hidden`. De interactieve elementen binnen de kalender zijn echter nog steeds focusbaar. Dat is niet toegestaan. Elementen met `aria-hidden` mogen niet focusbaar zijn en geen focusbare elementen bevatten.

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Hulp bij zoeken" wordt geactiveerd dan opent er een dialoogvenster. Dit venster mist een naam. Los dit bijvoorbeeld op door het attribuut `aria-label` aan het element met `role="dialog"` toe te voegen met als waarde "Zoek informatie".

Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Statens-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG> staat de link "Legenda". Wanneer deze wordt geactiveerd opent er een dialoogvenster. Dit venster mist een naam. Los dit bijvoorbeeld op door het attribuut `aria-label` aan het element met `role="dialog"` toe te voegen met als waarde "Uitleg legenda".

Als men op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Alle periodes" activeert, opent er een dialoogvenster. Dit venster mist een rol en een naam. Los dit op door op het omvattende div-element het attribuut `role="dialog"` te plaatsen en voorzie het dialoogvenster van een naam die de inhoud van het dialoogvenster beschrijft. Op de website komen nog meer dialoogvensters voor. Controleer dit voor alle dialoogvensters.

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Hulp bij zoeken" wordt geactiveerd dan opent er een dialoogvenster. In dit venster staat een onzichtbare knop zonder naam. Voorzie deze van een naam, of als de knop niet aanwezig dient te zijn, verwijder deze dan.

Als men op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Alle periodes" activeert, opent er een dialoogvenster. Als de focus in één van de datumvelden op de datepicker-icoon staat en er wordt verder getabd, dan komt de focus op een visueel verborgen invoerveld, dat tevens met `aria-hidden` is verborgen. Het is niet de bedoeling dat de focus op dit invoerveld komt, omdat het met `aria-hidden` is verborgen. Op het omliggende div-element staat het attribuut `tabindex="-1"`. Dat werkt niet. Los dit op door dit attribuut op het invoerveld zelf te plaatsen.

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom doet zich het volgende voor. Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> zijn de filters verborgen achter een knop "Filters". Wanneer de knop geactiveerd wordt opent er een venster met zoekfilters. Dit is een dialoogvenster, maar mist een rol en een naam.

Bij een kleine schermweergave, bijvoorbeeld een breedte van 1280 pixels en 200% zoom doet zich het volgende voor. Op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> staat een

tablist. De tabs die in de 'normale' weergave worden weergegeven als "Leden", "Activiteiten" en "Historie", worden nu weergegeven met icoontjes. De teksten op de tabs zijn nu verborgen met `display:none;`. Hierdoor hebben de tabs geen toegankelijke naam meer. Los dit op door de teksten op de tabs alleen visueel te verbergen, zodat ze nog wel beschikbaar zijn.

Het volgende is niet fout, maar kan wel worden verbeterd:

Bij een aantal dialoogvensters bevat het element met het attribuut `role="dialog"` tevens een attribuut `aria-expanded`. Het aria-expanded attribuut hoort er niet thuis en geeft alleen maar verwarrende informatie. Bij het tonen en verbergen is ook geen sprake van iets wat uitgevouwen is of niet. En als dat al het geval zou zijn, dan moet dit bij de knop worden opgenomen die het dialoog venster toont en niet bij het venster zelf. Dus dit kan beter verwijderd worden.

niveau AA

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Bevindingen

De bedoeling van dit succescriterium is dat veranderingen op een webpagina ook beschikbaar zijn voor gebruikers van hulpsoftware. Als bijvoorbeeld een melding verschijnt, kan deze dan bijvoorbeeld worden voorgelezen met behulp van een screenreader.

Als in de keuzelijst op pagina <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/> de optie "Alle activiteiten" of "Stemmingen" wordt geselecteerd, dan verschijnt de melding "Er zijn geen activiteiten gevonden". Deze melding is een statusbericht. Deze rol van een statusbericht moet programmatisch kunnen worden bepaald, zodat hulpsoftware deze informatie kan voorlezen. Dit is nu niet het geval. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door `role="alert"` aan het element met de melding toe te voegen. Let op: dit attribuut moet al aanwezig zijn op het moment dat de pagina is geladen, anders weet hulpsoftware nog niet dat hier statusberichten kunnen verschijnen.

Onderaan pagina <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statencommissie/2024/17-april/09:30/alle-documenten> staan de knoppen "Documentbundel (PDF)" en "Losse documenten (ZIP)". Als één van deze knoppen geactiveerd wordt, verschijnt er een venstertje met de titel "Bundel samenstellen" met onder andere de melding "Dit kan enige tijd duren als het veel of grote documenten bevat". Dit is een statusbericht en dient ook voor hulpsoftware beschikbaar te zijn.

Als men op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de knop "Alle periodes" activeert, opent er een dialoogvenster. Als er in het datumveld "Tot" een datum ingevuld wordt die voor de datum in het datumveld "Van" ligt, dan verschijnt de melding "Dit bereik is niet

geldig: de eind datum ligt voor de start datum". Deze melding is een statusbericht. Deze rol van een statusbericht moet programmatisch kunnen worden bepaald, zodat hulpsoftware deze informatie kan voorlezen. Dit is nu niet het geval. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door `role="alert"` aan het element met de melding toe te voegen. Let op: dit attribuut moet al aanwezig zijn op het moment dat de pagina is geladen, anders weet hulpsoftware nog niet dat hier statusberichten kunnen verschijnen.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Als op pagina <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/> de zoekterm "opstapelen" wordt gebruikt, verschijnt de tekst "8 resultaten gevonden". Omdat er hier sprake is van een contextwijziging, omdat de pagina opnieuw geladen wordt, is dit geen statusbericht. Echter, omdat er wel gemeld wordt als er 100+ resultaten zijn, zou het ook goed zijn als het gemeld wordt (`role="alert"`) wanneer minder dan 100 resultaten zijn gevonden. Probeer daarin consequent te zijn.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://www.drentsparlement.nl/>
- <https://www.drentsparlement.nl/kalender/2024/05>
- <https://www.drentsparlement.nl/contact>
- <https://www.drentsparlement.nl/contact/medewerkers/>
- <https://www.drentsparlement.nl/zoeken/provin/>
- https://www.drentsparlement.nl/over_deze_site/toegankelijkheid
- <https://www.drentsparlement.nl/actueel/>
- https://www.drentsparlement.nl/actueel/motie__oliewinning_schoonebeek/
- <https://www.drentsparlement.nl/vergaderingen/>
- <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Statens-PS/Komende-vergaderingen/>
- <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statenscommissie/2024/17-april/09:30/alle-documenten>
- <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Statens-PS/2023/28-maart/13:30/RONDVRAAG>
- https://www.drentsparlement.nl/drents_parlement_/
- <https://www.drentsparlement.nl/abonnement>
- https://www.drentsparlement.nl/actueel/besluiten_drents_parlement__vergadering_3_april_2024/
- <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Statenscommissie/2024/06-maart/09:30/VOORBEREIDINGSBESLUIT-GEITENHOUDERIJ-EN-GEZONDHEID-STATENSTUK-2024-2/Cie060324-2024-2-Geitenhouderij-en-Gezondheid-COMPL.pdf>
- <https://www.drentsparlement.nl/Vergaderingen/Provinciale-Statens-PS/2024/03-april/13:00/INTERPELLATIEDEBAT/M-2024-9.pdf>